BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja za period januar/siječanj-maj/svibanj 2011. godine

Sarajevo, juli/srpanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod..... 3

1. Realni sektor..... 4
   1.1. Industrijska proizvodnja..... 4
   1.2. Tržište rada BiH..... 4

2. Javne finansije..... 5
   2.1. Indirektni porezi u BiH..... 5
   2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH..... 5
   2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada..... 6

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor..... 7
   3.1.Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)..... 7
   3.2. Monetarni agregati..... 7
   3.3. Prosječna obavezna rezerva..... 8
   3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH..... 8
   3.5. Depoziti..... 9
   3.6. Krediti..... 10
   3.7. Berze..... 11

4. Vanjski sektor..... 12

5. Strane direktne investicije..... 14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako je još uvijek prerano donositi zaključke o ekonomskom rastu u drugom tromjesečju 2011, dostupni indikatori realnog sektora za april i maj ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou pet mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježiprvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast od 3,2% u aprilu, te 2,3% (g/g) u maju 2011. je znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u aprilu i maju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstvasa porastom od približno 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), teznačajan rastprometa maloprodaje od približno 10%[1]. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih pet mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje.Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

[1] Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Stabilan trend rasta industrijske proizvodnje u BiH nastavljen je i tokom maja 2011. godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva u navedenom preiodu omogućili su ovaj nastavak rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Tako prema podacima BHAS za prvih pet mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2011. godine iznosio je 4,9% u FBiH i 2,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.[2]

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	April 2011.	Maj 2011.	Jan-Maj 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	104,9
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	102,7
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	107,2

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

U BiH prosječan broj zaposlenih lica je u periodu I-IV 2011. godine uvećan za 0,6% i iznosi 695 hiljada lica. Međutim, broj zaposlenih lica u oblasti prerađivačke industrije koja zapošljava 1/5 od ukupnog broja zaposlenih u BiH je smanjen za 0,6% g/g u posmatranom periodu. Slično je i u oblasti građevinarstva i trgovine na veliko i malo gdje je broj zaposlenih lica u periodu I-IV 2011. godine smanjen za 5,8% g/g i 2,8% g/g respektivno. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati i u periodu I-V 2011. godine je iznosio 528,1 hiljada lica. Admnistrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u aprilu 2011. godine iznosila 43,3%[3].

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IV 2011. godine iznosila 809 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, inflacija u BiH je uticala da realni rast prosječne neto plate bude negativan (-1,4%) u prva četiri mjeseca posmatrane godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-V 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,6% g/g. Minimalna penzija u FBiH je u maju 2011. godine iznosila 310,7 KM dok je u RS iznosila 160 KM.

[2] Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.
[3] DEP kalkulacija.

Tabela: Osnovni makroindikatori na tržištu rada

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
I-IV 2011.	694.972	0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
I-V 2011.	528.109	2,2%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
I-IV 2011.	809	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	**Stopa rasta (g/g)**
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
I-V 2011.	336	0,6%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010.	2011.	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	**1.763**	**1.850**	**5,0%**

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-mart 2011. godine iznose 239,7 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na 2010. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 123,1 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 116,6 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Tabela: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom kvartalu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010.	2011.	%	2010.	2011.	%
Direktni porezi	**118,3**	**123,1**	**4,1%**	**92,0**	**116,6**	**26,8%**
Porez na platu	55,5	59,7	**7,6%**	28,6	45,3	**58,0%**
Porez na dobit	40,8	37,9	**-7,2%**	42,3	49,7	**17,6%**
Porezi građana	20,6	21,5	**4,7%**	13,9	13,8	**-0,4%**
Ostali porezi	1,4	0,4	**-73,2%**	7,2	7,8	**8,4%**
Ostale takse, kazne i naknade	**89,7**	**79,0**	**-11,9%**	**68,0**	**69,3**	**1,9%**
Doprinosi	**584,8**	**608,9**	**4,1%**	**269,5**	**291,1**	**8,0%**
PIO	323,3	337,2	**4,3%**	142,8	154,2	**8,0%**
Zdravstvo	234,8	244,0	**3,9%**	109,8	116,9	**6,4%**
Nezaposleni	26,6	27,7	**4,0%**	5,5	7,3	**32,6%**
Dječija zaštita	-	-	-	10,8	11,8	**9,2%**
Zapošljavanje invalida	-	-	-		1,0	-
Ukupno *(direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)*	**792,8**	**811,0**	**2,3%**	**429,5**	**477,0**	**11,1%**

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen rast prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. Ovdje je neophodno istaći da u analizu nisu uključene zaostale uplate poreza. Naime, ukoliko se u analizu ukupnih direktnih poreza na nivou FBiH uključe i zaostale uplate rezultat bi bio pad prihoda od direktnih poreza na nivou prvog kvartala. U RS je evidentiran pad prihoda od preza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 4,1%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 8% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je nastavljen trend rasta cijena. U mjesecu maju 2011. godine zabilježen je rast cijena od 4,2% g/g, dok su u periodu I-V 2011. godine cijene uvećane za 3,6% g/g. Najzapaženija poskupljenja u maju 2011. godine su bila kao i tokom mjeseca aprila u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (8,3% g/g), transporta (7,8% g/g), komunikacija (5,4% g/g) te alkohola i duvana (8,1% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
I-V 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju maja mjeseca 2011. godine, novčani agregat M2 je dostigao nivo od oko 14 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec nije zabilježena promjena, a u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast od 5,1%. Tokom posmatranog mjeseca M1 se smanjio za 0,4%, a QM povećao za 0,3%. U odnosu na isti period prethodne godine oba agregata bilježe rast (4,6% g/g i 5,5% g/g).

U milionima KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti[4]	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7

[4]Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju mjeseca maja tekuće godine i osnovica za obračun OR, kao i ukupna sredstva koja banke drže na računu rezervi bilježe ujednačeno smanjenje posmatrano na godišnjem nivou - osnovica smanjenje od 4,7% g/g, a ukupna sredstva od 4,2% g/g. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast (što se može vidjeti iz donje tabele). Jedina kategorija koja bilježi rast na kraju posmatranog mjeseca jeste višak sredstava (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci na kraju posmatranog mjeseca dostiže stopu od 15,3% (g/g).

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve i na kraju maja mjeseca 2011. godine nastavljaju da se smanjuju, i to sa stopom od 0,5% (g/g) i 0,7% (m/m), čime na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,1 milijarde KM. Što se tiče dvije najznačajnije komponente deviznih rezervi, treba napomenuti da se ponašaju isto kao i prethodnog mjeseca: investicije u vrijednosne papire bilježe smanjenje od skoro 21% (g/g), a

depoziti kod inostranih banaka rast od oko 27% (g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U mjesecu svibnju[5] nastavljen je trend iz mjeseca travnja 2011. godine. Ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 1,2%. Depoziti nefinancijskih poduzeća i depoziti opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. U prvih pet mjeseci depoziti nefinancijskih poduzeća iznosili su 3,7 mld. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0 %. U pomenutom razdoblju depoziti opće vlade iznosili su 1,5 mlrd. KM i zabilježili su negativnu stopu rasta od 16,9% g/g. Depoziti sektora stanovništva i dalje rastu pozitivnom godišnjom stopom, iako nešto usporenijom. Depoziti ovog sektora na kraju petog mjeseca 2011. godine iznosili su 6,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11,0 %.

[5] Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za svibanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za pet mjeseci 2011. godine.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća[6]	Depoziti opće vlade[7]	Ostali depoziti[8]
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		3,7%	13,6%	2,4%	-20,0%	18,8%
2011.		3,0%	12,2%	-3,2%	-12,7%	-0,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti na kraju svibnja 2011. godine iznosili su 14,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,4% g/g. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita u BiH dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji su u pomenutom razdoblju iznosili 8 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta kredita datih ovom sektoru iznosila je 6,4%. Krediti plasirani sektoru stanovništva iznosili su 6,4 mlrd. KM i zabilježili su skroman rast od 1,9% g/g. Iako krediti plasirani općoj vladi bilježe rast od 40,5% g/g, njihovo učešće u ukupnim kreditima je veoma skroman (3,5%), tako da svojim kretanjem bitnije ne mogu utjecati na kretanje ukupnih kredita.

U mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
Prosječna godišnja stopa rasta za pet mjeseci						
2010.		-2,7%	-6,0%	0,4%	13,2%	-35,8%
2011.		4,5%	0,8%	6,3%	39,3%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

[6] Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

[7] Sektor opće vlade čine čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

[8] Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,1%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine, ukupan mjesečni promet bilježi rast od 337,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i rast od 233% u odnosu na ukupan mjesečni promet u maju 2009. godine. Ovakav značajan porast prometa su najvećim dijelom prouzrokovale dvije transakcije na Sarajevskoj berzi. To su vanredna aukcija dionicama emitenta "Intesa Sanpaolo banka" d.d. Bosna i Hercegovina, u vlasništvu Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ukupne vrijednosti 15,5 miliona KM (45,9% od ukupnog prometa u mjesecu) i promet dionicama Opresa d.d. Sarajevo u iznosu od 8,6 miliona KM (25,7% od ukupnog prometa u mjesecu) na sekundarnom slobodnom tržištu.
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 294,8% odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od čak 647,6% u odnosu na promet u mjesecu maju 2009. godine. Porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79% ukupnog prometa na BLSE u maju mjesecu.
Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u maju 2011. godine bilježi rast od 312% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u maju 2009. godine bilježi rast od 387,9%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	10,103,030	6,019,744	16,122,774
Maj-2010.	7,693,065	11,399,522	19,092,587
Maj-2011.	33,661,304	45,004,461	78,665,765

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu maju 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-2009.	6,731,801,212.01	3,751,501,957.97	10,483,303,169.98
Maj-2010.	7,272,810,671.95	3,597,528,884.33	10,870,339,556.28
Maj-2011.	7,692,344,137.53	4,201,807,126.96	11,894,151,264.49

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u maju 2011. godine sa vrijednostima u maju 2010. godine zabilježen je rast od 5,8%, dok poredeći sa vrijednostima u maju 2009. godine zabilježen je rast od 14,3%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 16,8% u poređenju sa vrijednosti u maju 2010. godine, odnosno rast od 12% u odnosu na vrijednosti ostvarene u maju 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2011. godine bilježi rast od 9,4% u odnosu na vrijednosti u maju 2010. godine odnosno rast od 13,5% u odnosu na vrijednosti u maju 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Deficit na tekućem računu u prvom kvartalu 2011. godine je prema podacima Centralne banke BiH iznosio 365 miliona KM, što je skoro trostruko veći iznos u odnosu na isti zabilježen u K1 2010. godine. Uzroci produbljivanja deficita na tekućem računu se vide u intenziviranju uvoza roba (rast od 23%) koji je bez obzira na rast izvoza roba od 28%, zbog visoke osnovice, povećao trgovinski deficit za 21% (1,4 milijarde KM).

Dodatno su umanjeni i suficiti na računima usluga i dohodaka, na koje je značajan uticaj imala kriza u Sjevernoj Africi gdje je radio veliki broj bh. građevinskih radnika. Neto priliv na računu usluga je iznosio 180 miliona KM (pad od 14%), a dohodaka 98 miliona KM (pad od 23%). Suficit na stavci tekućih transfera (759 miliona KM) je nastavio trend oporavka započet u K2 2010. uz rast od 4% baziran na rastu ekonomija zemalja u kojima živi i radi najveći broj bh. dijaspore.

Finansiranje iz kapitalnog i finansijskog računa je u prvom kvartalu 2011. godine iznosilo 434,7 miliona KM. Prilivi na kapitalnom računu se dalje smanjuju a za izvještajni period iznose tek 62 miliona KM. Finansijski račun u neto iznosu je zabilježio 372,5 miliona KM. U okviru ovog računa značajni su bili prilivi po osnovu FDI (130 miliona KM) kao i novi zajmovi koji su iznosili 288 miliona KM. Obzirom na uvećane potrebe finansiranja tekućeg računa devizne rezerve su zabilježile smanjenje od 243 miliona KM.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U milionima KM	2010. K1	2010. K2	2010. K3	2010. K4	2011. K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	**-94,4**	**-282,1**	**-534,2**	**-451,2**	**-364,7**
1. ROBA	**-1.158,8**	**-1.591,2**	**-1.806,9**	**-1.794,9**	**-1.402,0**
Izvoz robe, fob	1.605,2	1.895,7	1.885,0	1.908,0	1.998,9
Uvoz robe, fob	-2.764,0	-3.486,9	-3.691,9	-3.702,8	-3.401,0
2. USLUGE	**208,9**	**301,1**	**222,6**	**289,8**	**180,1**
Potražuje	350,3	492,7	582,8	472,8	334,8
Duguje	-141,4	-191,6	-360,2	-182,9	-154,7
3. DOHODAK	**127,3**	**173,8**	**177,9**	**156,2**	**98,2**
Potražuje	206,1	222,7	232,2	221,7	201,7
Duguje	-78,8	-48,9	-54,4	-65,5	-103,5
4. TEKUĆI TRANSFERI	**728,2**	**834,2**	**872,3**	**897,7**	**759,1**
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	**134,5**	**228,4**	**467,3**	**469,6**	**434,7**
1.KAPITALNI RAČUN	**75,4**	**79,9**	**79,0**	**79,2**	**62,2**
2.FINANSIJSKI RAČUN	**59,1**	**148,5**	**388,4**	**390,4**	**372,5**
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	-123,9	-60,5	50,8	158,3	129,5
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	3,3
2.3. OSTALE INVESTICIJE	305,5	-26,4	634,9	400,5	-3,2
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	242,9
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	**-40,1**	**53,7**	**66,8**	**-18,4**	**-70,1**

Izvor: Centralna banka BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,3 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio rast od 23%. Uvoz BiH za period januar – maj 2011. godine iznosio je 5,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 17,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,5 milijarde KM i malo je veći u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prvih pet mjeseci 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – maj 2011. godine uvezla 1,2 milijarde KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 27,5%.
Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih pet mjeseci 2011. godine iznosio 706 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,2%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 11,9%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 563 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rastod oko 7,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 528 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih pet mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na prvih pet mjeseci prošle godine uvoz baznih metala je veći za 19,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvih pet mjseci 2011. godine izvezeno je 807 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,5%. U Ukupnom izvozu biH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - maj 2011. godine ostvarila je izvoz od 331 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 20,9% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Maj 2010.	Januar – Maj 2011.	Promjena 2011./2010.
IZVOZ	2.738.990	3.368.232	23,0%
UVOZ	5.064.779	5.959.824	17,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.325.788	-2.591.591	11,0%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesječju 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih duštava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.